



## **Plan för förebyggande arbete mot diskriminering och kränkande behandling**

**Förskolan Gungan**

## **Verksamhetsformer som omfattas av planen:**

Förskoleverksamhet - **Föräldrakooperativet Gungan**

### **Ansvariga för planen**

Förskolerektor har ett övergripande ansvar för förskolans likabehandling av alla barn och vuxna samt för att skapa förutsättningar för ett gott arbetsklimat.

Alla som arbetar på förskolan Gungan har skyldighet och ett kollektivt ansvar för att likabehandlingsplanen följs och förankras hos barn, vårdnadshavare och pedagoger. Det är viktigt för oss att alla barn samt vårdnadshavare är trygga med och i vår verksamhet.

Utvärdering och utformning av ny likabehandlingsplan sker i samverkan med pedagoger, vårdnadshavare och barn. Barnens delaktighet anpassas efter ålder och mognad.

### ***Vision***

*Vår vision är att allas lika värde respekteras i en trygg, rolig, lärorik och meningsfull tillvaro där alla är delaktiga.*

Vi vill skapa en förskola som präglas av respekt för människors olikhet. Vi tror att vi genom ett öppet förhållningssätt till varandra kan skapa ett förtroendefullt och tillåtande klimat, där olikheter bland såväl barn, vårdnadshavare som pedagoger kan ses som en resurs. Det är i en trygg och respektfull miljö som lärande växer och spirar.

På vår förskola skall alla känna sig delaktiga och ha inflytande över sin vardag, trygghet och ett utforskande arbetssätt skapar lust att leka och lära. Genom att medvetandegöra likabehandling ser vi alla människors värde samt att alla får en möjlighet att vara sitt bästa jag, varje dag.

Alla barn och vuxna ska känna sig trygga och kunna få arbetsro i vår förskola. Alla barn och vuxna ska känna sig respekterade. Inget barn eller vuxen ska utsättas för trakasserier, kränkande behandling eller diskriminering utifrån de sju diskrimineringsgrunderna: särbehandling på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck, ålder eller funktionshinder. Alla medarbetare på Gungan ska medvetet och engagerat arbeta för att ovanstående mål uppfylls.

### **Giltighetstid planen gäller från:**

Planen gäller från 2021-07-01

### **Planen gäller till:**

Planen gäller till 2022-06-30

### **Barnens delaktighet**

Förskolans likabehandlingsarbete är en viktig del av att förverkliga barnkonventionen. Enligt artikel 12 i denna konvention har barnen rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem.

Vi arbetar med barnobservationer i syfte att se hur barnen beter sig i olika miljöer på förskolan och kompletterar med barnintervjuer. Förskolan utvecklar undervisningen och individuella insatser utifrån analysverktygen; kontaktbarometer och relationsanalys i oktober samt normkritik under studiedagar på vårterminen och barnkonferens i mars varje år.

### **Vårdnadshavarnas delaktighet**

Vi arbetar medvetet med ett välkomnande klimat för att involvera vårdnadshavarna i vår verksamhet och i likabehandlingsplanen. Vi har fortlöpande samtal och dialog med vårdnadshavare kring den vardagliga verksamheten som barnens välbefinnande för att tidigt kunna identifiera eventuella riskområden.

Genom föräldraaktiv inskolning ges vårdnadshavare möjlighet till inblick i vår pedagogiska verksamhet. Vi låter vårdnadshavare ta del av vår likabehandlingsplan och föräldrarna görs delaktiga genom att ta del av den på föräldramötet i oktober, den reviderade versionen mejlas ut till samtliga i dec-jan och likabehandlingsplanen ingår bland inskolningsdokument till nya föräldrar.

### **Personalens delaktighet**

Under APT på höstterminen har samtlig personal på förskolan tagit del av likabehandlingsplanen. Personalen har beslutat om nya kartläggningsmetoder och tidpunkter för dess utförande. Från och med december 2021 har vi bestämt att vi kommer att använda oss av en: kontaktbarometer samt relationsanalys i oktober och i februari påföljande år analyserar vi likabehandling utifrån ett normkritiskt perspektiv. Detta för att ha verktyg att kontinuerligt analysera; barnens relationer och behov, pedagogernas insatser och relationsbyggande för att utforma undervisningen adekvat i den aktuella barngruppen.

### **Förankring av planen**

Planen kommer att göras känd för vårdnadshavare under föräldramöte. När planen är godkänd och genomförd kommer den att finnas tillgänglig för alla vårdnadshavare som önskar ta del av den samt på hemsidan.

Planen kommer att göras känd för och förankras hos personalen på APT.

Vi arbetar mycket med att involvera barnen och pedagogerna i olika diskussioner kring värdegrundsfrågor som grundar sig i alla människors lika värde och rättigheter, individens frihet och okränkbarhet. Vi har en ambition att lyfta barnens egna tankar kring hur de behandlar varandra med förståelse och respekt.

Vi lägger stor vikt vid att barnen får möjlighet till att reflektera och tänka kring konflikter som kan uppstå i vardagen på förskolan. Det kan till exempel handla om när barn stänger ute varandra ur lek eller inte kommer överens om något. Vid samlingarna använder vi oss av olika tillvägagångssätt för att hantera konflikter som uppstått mellan barnen exempelvis genom att läsa kompis-böcker och i samtal om barnkonventionen och verklighetsnära konflikter.

## **Årets plan ska utvärderas senast**

2022-12-30

### **Beskriv hur årets plan ska utvärderas**

Likabehandlingsplanen ska utvärderas av personalen/pedagogerna under ett APT med reflektionsfrågor där frågeställningar gällande planen ska vara i fokus.

Reflektionsfrågorna ska lyftas i diskussionsgrupper som sedan redovisas gemensamt i kollegiet.

### **Ansvarig för att årets plan utvärderas**

Hela arbetslaget bär tillsammans ett ansvar i utvärderingsarbetet. Huvudansvaret ligger hos förskolerektor.

### **Främjande insatser**

Vi uppmuntrar barnen till att tala och **uttrycka sig** i såväl liten som i stor grupp utifrån varje individs egna förutsättningar.

Vuxnas etiska förhållningssätt påverkar barns förståelse för värderingar och vi är och agerar som viktiga förebilder för dem. Vi vägleder, uppmuntrar och försöker tillgodose barnens behov och intressen.

Vi fokuserar på att bekräfta barnen och vara förstående under barnens hela dag på förskolan och hela tiden främja deras möjligheter till; att vara hjälpsam i hallen, att ta undan sin mat efter förmåga, kommunicera sina behov etc. Genomgående är en förståelse för barnens behov och stötta dem i deras lärande, lek och samspel centralt i vår verksamhet och dagens alla möjliga undervisningssituationer.

**Leken** har stort utrymme på förskolan. Vi är närvarande pedagoger som kan hjälpa till att handleda barnen exempelvis vid de tillfällen som något barn kommer och vill vara med i den pågående leken. Vi använder oss själva som verktyg, är delaktiga i leken och vägleder och för leken vidare. Vi uppmuntrar barnens fantasilek där de ges möjlighet till att välja roller och material utifrån intresse.

Vi arbetar mycket kring **konflikthantering** och att barnen skall känna sig trygga med att våga säga stopp när det är något som inte känns bra för dem. Konfliktsituationerna handlar exempelvis om saker som barnen tar från varandra, turtagande och att få vara, eller inte vara, med i leken.

**Stopp-modellen** är en modell som vi använder oss av, särskilt bland de yngre barnen. Genom den modellen kan barnen på ett tydligt sätt markera var deras integritetsgräns går, vad som känns bra respektive inte känns bra. Vi pedagoger har som uppdrag att hjälpa barnen med konflikthanteringen. Vår roll är att utreda genom att förklara för barnen vad som hände, varför det inte var bra att göra på ett visst sätt, varför det blev som det blev och varför någon blev ledsen. De äldre barnen uppmuntras till att samtala med varandra om det som hänt, att lyssna och sätta sig in i kamratens/kamraternas känslor. Vi försöker att hjälpa den utsatta först.

Vi erbjuder barnen **skapande verksamhet**. Genom sin skapandeförmåga ges barnen möjlighet att illustrera och förmedla hur och vad de känner och tänker. När barnen skapar tillsammans samarbetar de och bygger upp relationer med varandra och till materialet.

Vi uppmuntrar barnen till att ta gemensamt ansvar för **förskolans miljö** där de aktivt kan vara med och påverka. Vi uppmuntrar barnen till att leka och använda förskolans material ansvarsfullt, tex sätta på kork på pennan, inte slösa med papper, ställa tillbaka saker där de ska vara.

Vi strävar efter att skapa ett öppet och tolerant klimat på förskolan. Vi ser **olikheter** som en tillgång och anser att alla är lika värda, alla får plats, alla har något att bidra med. Vi uppmärksammar exempelvis etnicitet med flaggor från olika länder tillsammans med en välkomnande text på olika språk i vår hall. Vi har kultur dagar då vi informerar om det aktuella landet, vi spelar musik och äter mat från det aktuella landet.

Pedagogerna på förskolan har medvetet valt att gå igenom den **barnlitteratur** som finns på förskolan för att kartlägga om den kan uppfattas som kränkande utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Vi väljer medvetet barnlitteratur utifrån ett jämställdhetsperspektiv för att motverka stereotypa könsroller.

#### **Ansvariga:**

Samtlig personal på förskolan

#### **Datum:**

Dessa åtgärder är integrerade delar i undervisningen och pågår under hela året.

### **Främja likabehandling oavsett kön**

#### **Områden som berörs av insatsen**

Kön

#### **Mål och uppföljning**

Barnen ska få möjligheter att utveckla sina förmågor och intressen utan att vara begränsade av stereotypa könsroller.

#### **Insats**

Vi reflekterar över den litteratur vi lånar, köper och tillhandahåller på förskolan. Vi väljer medvetet litteratur som stödjer en demokratisk värdegrund där frågor om alla människors lika värde ligger till grund. Dessa frågor anpassas efter barnens ålder och behov.

Skapande är centralt för verksamheten och det materialet är allt som oftast okodat med kön vilket ger barnen andra möjligheter för samtal.

När vi leker traditionella lekar ersätter vi traditionella roller med valmöjligheter. Vem vill du vara? Som i "hunden och benet" det brukar leda till att leken innehåller alltifrån katter till köttätande dinosaurier.

Både pojkar och flickor har samma möjlighet till val av exempelvis utklädningskläder och konstruktionsmaterial.

Vi använder leksaker som ett arbetsmaterial, exempelvis om bilar leder till att bara i större utsträckning väljer könshomogena grupper så kan vi flytta eller byta ut det mot något annat.

Vi har arbetat med yrken där barnen får berätta vad föräldrarna gör och att både män och kvinnor arbeta t.ex. vara poliser eller köra tunnelbanan.

### **Ansvariga**

Samtlig personal på förskolan.

### **Datum när det ska vara klart**

Vi kommer att arbeta kontinuerligt med våra insatser under 2022

## **Främja likabehandling oavsett könsidentitet eller könsuttryck**

### **Områden som berörs av insatsen**

Könsidentitet eller könsuttryck

### **Mål och uppföljning**

Pedagogerna tillämpar ett normkritiskt förhållningssätt i sitt arbete och diskuterar normer och stereotypa förväntningar som finns i samhället.

### **Insats**

Vi tillvaratar barnens egna variationer och visar på att barnen ser olika ut och pedagogerna stöttar barns könsöverskridande beteende och försvarar olikheter.

Vi erbjuder en pedagogisk miljö med aktiviteter och material som ska främja lek och vara attraktiva för alla barn.

### **Ansvarig**

All personal på förskolan.

### **Datum när det ska vara klart**

Vi kommer att arbeta kontinuerligt med våra insatser under 2022.

## **Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet**

### **Områden som berörs av insatsen**

Etnisk tillhörighet

### **Mål och uppföljning**

Förskolan ska aktivt arbeta och utveckla barnens förmåga att leva sig in i och respektera andras kulturer och värderingar.

De modersmål och kulturer som finns representerade på förskolan skall lyftas fram i det pedagogiska arbetet, i sånger, dans, konst, sagor och litteratur.

### **Insats**

På förskolan tar vi tillvara de olika etniciteter som finns i barngruppen genom att bland annat uppmärksamma dem med flaggor, mat, välkomsthälsningar, ordlistor, inspirationsbilder till skapande, musikstycken som vi dansar till samt barnlitteratur och berättelser från olika länder. Vi lyfter fram och uppmärksammar hemkulturer, traditioner och språk.

För att utgå från den faktiska hemkulturen så utgår vi från samtal med vårdnadshavarna och deras berättelse om sin kultur i relation till vårt arbete med kulturdagarna.

### **Ansvarig**

All personal på förskolan.

### **Datum när det ska vara klart**

Vi kommer att arbeta kontinuerligt med våra insatser under 2022.

## **Främja likabehandling oavsett religion eller annan trosuppfattning**

### **Områden som berörs av insatsen**

Religion eller annan trosuppfattning

### **Mål och uppföljning**

Alla vårdnadshavare ska med samma förtroende kunna lämna sina barn till förskolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra religiösa åskådningen.

### **Insats**

Vi främjar samtalet och frågor mellan barnen om olika sätt att betrakta världen. Vi reflekterar exempelvis över varför vi äter olika mat beroende på trosuppfattning samt varför plagg knutna till religion kan ha särskilda betydelser.

Vi vill även tillhanda litteratur som visar på olika trosuppfattningar och deras symboler.

## **Främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning**

### **Områden som berörs av insatsen**

Funktionsnedsättning

### **Mål och uppföljning**

Alla pedagoger på Gungan fungerar som goda förebilder genom ett förhållningssätt som uttrycker respekt och tilltro för det enskilda barnets förmågor och utgångspunkter.

Miljön och arbetssättet utformas för att ge bästa möjliga förutsättning för att alla barn skall kunna delta i verksamheten.

### **Insats**

Vi anpassar exempelvis maten och miljön efter de behov som finns och vi har verksamhetsstöd för att ge bästa möjliga förutsättningar för alla barn.

Tillsammans med barnen i exempelvis samlingarna diskuterar vi kring alla individers likheter och olikheter. Vi lägger vikt vid att belysa alla individers olikheter vilka kan ses som en tillgång för gruppen. Vi samtalar om hur olikheter i personalgruppen så vi kan utforma lek och

undervisning så att barnen kan delta utifrån sina förutsättningar. Exempelvis innehåller samlingen moment som är både verbala och icke-verbala så alla kan delta på lika villkor någon gång.

### **Ansvarig**

Samtlig personal på förskolan.

### **Datum när de ska vara klart**

Vi kommer att arbeta kontinuerligt med våra insatser under 2022.

## **Främja likabehandling oavsett sexuell läggning**

### **Områden som berörs av insatsen**

Sexuell läggning

### **Mål och uppföljning**

Arbetslaget ska synliggöra och bejaka olika familjekonstellationer i verksamheten bland annat i lek och barnlitteraturen och i samband med kartläggning utifrån diskrimineringsgrunderna.

Vi ska reflektera över på vilket sätt samhället förmedlar normer och värderingar kring sexualitet och granska vårt eget arbete utifrån ett normkritiskt perspektiv.

### **Insats**

Vi läser barnlitteratur och reflekterar vi med barnen i deras lek kring de roller de tar sig an. Miljön erbjuder en mångfald av utklädningskläder där varje individ som kommer till förskolan kan välja en roll att gå in i.

Vi pedagoger synliggör och bejakar olika familjekonstellationer inte bara den heterosexuella familjen. Exempel på det är att vi pedagoger uppmuntrar barnen till att det kan vara två mammor eller två pappor i familjeleken och att vi satt upp bilder i våra hemvrår där man kan se variationer av familjebildningar.

### **Ansvarig**

All personal på förskolan.

### **Datum när det ska vara klart**

Vi kommer att arbeta kontinuerligt med våra insatser under 2022.

## **Främja likabehandling oavsett ålder**

### **Områden som berörs av insatsen**

Ålder 1-6

### **Mål och uppföljning**

Vi bemöter varje barn utifrån dess individuella förutsättningar och bedömer inte barnet utifrån ålder. Vi förväntar oss att trygghet, tillit och respekt för varandra utvecklas samt att varje individ skall se varandra som en tillgång oavsett ålder.



Under största tiden av barnens förskolevistelse är barnen i åldersblandade grupper och vi tror att det skapar förståelse mellan barnen i olika åldrar. Barnen får möjlighet att vara en tillgång för varandra oavsett ålder.

### **Insats**

Vi reflekterar kring hur vi benämner samt vilka förväntningar vi har på barnen utifrån deras ålder. Vi tänker på att benämna barnen för att inte kategorisera barnen utifrån en viss ålder.

Vi tilltalar barnen med respekt och använder barnens namn eller begreppen kompis.

Barnens eventuella behov av jämnåriga tillgodoses inom gruppverksamhet och då är undervisningen planerad att passa varje åldersgrupp. De äldsta barnen har planerad undervisning i form av skolklubben flera dagar varje vecka.

### **Ansvarig**

All personal på förskolan.

### **Datum när de ska vara klart**

Vi kommer att arbeta kontinuerligt med våra insatser under 2022.

### **Kartläggning**

#### *Kartläggningsmetoder*

På vår förskola har vi börjat kartlägga olika aspekter av likabehandling på en rad områden. I vissa fall är vi klara med kartläggningen och i andra fall pågår den fortfarande. Våra olika kartläggningsmetoder avser att ge pedagogerna en tydlig bild av vårt och barnens förhållningssätt bland annat genom normkritik. Sammanfattningsvis har vi arbetat utifrån dessa kartläggningsmetoder;

- Öppna samtal kring värdegrund och etik
- Barnintervjuer
- Observationer
- Normkritiskt arbetssätt
- Kontaktbarometer
- Relationsanalys

Vi har regelbundna samtal mellan pedagogerna samt observationer kring hur barnen fungerar enskilt eller i grupp. Vi använder kontaktbarometer och relationsanalys som verktyg för att varje barn ska få möjlighet till samspel med andra barn och bli sedda av pedagogerna.

Vi tar barns utsagor och känslor på allvar och har nära kontakt med vårdnadshavarna vid behov och arbetar tillsammans för att skapa en så trivsamt miljö som möjligt.

Vi avser påbörja en normkritisk analys av vilka förväntningar som finns i arbetslaget i förskolans olika miljöer och utifrån det utföra eventuella förändringar.

### **Områden som berörs i kartläggningen**

Kränkande behandling utifrån kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning samt ålder.

### **Hur barn och föräldrar har involveras i kartläggningen**

Vi tar tillvara vårdnadshavares synpunkter i det dagliga mötet och vid behov.

Vi har fört öppna samtal kring värdegrund och etik med barnen.

### **Hur personalen har involveras i kartläggningen**

Vi reflekterar och diskuterar kring våra kartläggningsmetoder, vi beskrivit i likabehandlingsplanen på APT. Vi omformar våra miljöer inomhus för att skapa förutsättningar för lek och varierande lekrelationer. Vi försöker stora delar över dagen dela barnen i mindre grupper för att få utrymme.

Pedagogerna är alltid delaktiga med stöttning, idéer och problemformulering i barnens relationer och samspel.

Utomhus försöker vi sprida oss över gården för att kunna bistå barnen med hjälp och vara stöd för de som behöver i konflikter.

### **Resultat och analys**

Utifrån barngruppen har vi en fortlöpande diskussion kring var personalen ska befinnas sig för att fånga upp eventuella konflikter.

### **Förebyggande åtgärder**

Säkra utrymmen på förskolan

#### **Områden som berörs av åtgärd**

Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning samt ålder.

#### **Mål och uppföljning**

Barnen ska känna sig trygga på alla platser på förskolan såväl inomhus som utomhus. Inga trakasserier eller kränkningar ska få förekomma.

#### **Åtgärd**

Organisera oss för att få bättre översikt över otillgängliga platser och sträva efter att vara närvarande pedagoger i alla situationer.

#### **Motivera åtgärd**

#### **Ansvarig**

Samtliga pedagoger på förskolan.

#### **Datum när det ska vara klart**

Vi kommer att arbeta kontinuerligt med våra åtgärder under 2022.

### **Förändra regler och rutiner**

#### **Områden som berörs av åtgärd**

Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning samt ålder.

#### **Mål och uppföljning**

Barnen ska känna sig trygga och ha inflytande över sin dag och alltid ha en pedagog nära som kan förhindra eller hjälpa vid svåra situationer. Vi är extra uppmärksamma i miljöer då konflikter oftare uppstår. Inga trakasserier eller kränkningar ska få förekomma.

#### **Åtgärd**

Vi ändrar på våra rutiner och förhållningssätt och strävar efter att vara lyhörda för barnens åsikter.

#### **Motivera åtgärd**

#### **Ansvarig**

Samtliga pedagoger på förskolan.

#### **Datum när det ska vara klart**

Vi kommer att arbeta kontinuerligt med våra åtgärder under 2022.

### **Kränkningar under lek**

#### **Områden som berörs av åtgärd**

Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning samt ålder.

#### **Mål och uppföljning**

Barnen ska känna sig trygga i alla situationer på förskolan. Inga trakasserier eller kränkningar ska få förekomma.

#### **Åtgärd**

Vi pedagoger är närvarande i barngruppen i undervisning och alla situationer för att synliggöra och hantera situationer som kan leda till kränkningar mellan barnen.

#### **Motivera åtgärd**

Vi har upptäckt att det kan förekomma kränkningar mellan barnen när vi pedagoger inte är i deras omedelbara närhet.

**Ansvarig**

Samtliga pedagoger på förskolan.

**Datum när det ska vara klart**

Vi kommer att arbeta kontinuerligt med våra åtgärder under 2022.

**Uppföljning och utvärdering av denna plan:**

Ny lägesanalys sker under senhösten 2022, medan uppföljning av arbetet sker kontinuerligt på APT. Utvärderingen sker senast december 2022.